

DOMÁCÍ PŘÍPRAVA Z ČESKÉHO JAZYKA 5

Milí žáci, tento týden budeme procvičovat a opakovat:

- ✓ tvary podstatných jmen
- ✓ životnost podstatných jmen
- ✓ psaní souhlásek uvnitř a na konci slov
- ✓ vyjmenovaná slova po B (učebnice)
- ✓ obrázkový příběh (vyprávění)
- ✓ O želvě a orlovi (čtení s porozuměním)
- ✓ čtení (knížka dle vlastního výběru) – 10 min. denně

Procvičujeme tvary podstatných jmen

KOMINÍK

„Dnes si zahrajeme zajímavou **hru**,“ řekla **paní učitelka**. „Řeknu vám nějaké **slovo** a vy napíšete první slovo, které vás napadne. Nejdřív si uděláme **zkoušku**.“ A řekla: „**Krotitel**.“

Zkouška dopadla dobře. „Vidím **tygra, slona, medvěda**, dokonce i **krokodýla** a **hada**. Můžeme tedy hrát doopravdy. Tak pozor – **kominík!**“

Někdo napsal **střecha**, někdo **kouř**, někdo **žebřík**. Mnohokrát se opakoval **komín**, několikrát **saze** a **štěstí**. Jen **Jirka** k **údivu** všech napsal – **trubka**. Ale vysvětlil to: „Náš **soused, pan Horáček**, je totiž kominík a hraje v **dechovce** na trubku.“

Úkol: Na podstatná jména z článku ukažte slovy *ten, ta, to* a určete jejich rod.

1. Napište uvedená podstatná jména v jednotném čísle a určete rod.

holubi, hadi, mrkve, lodě, konve, pluhy, lvi, vozy, koroptve, Josefové, Rudolfové, větve, pluhy, dluhy, láhve, obrazy, řetězy, sousedé, dudy, hříby, ledy, zuby, mrazy, sliby, sady, oděvy, strážé, provazy, pávi

Životnost podstatných jmen

Životnost určujeme pouze u podstatných jmen rodu mužského. Podstatná jména, která označují osoby a zvířata, jsou životná, ostatní jsou obvykle neživotná.

1. U podstatných jmen rodu mužského určete životnost nebo neživotnost.

Např. **den** – *podstatné jméno rodu mužského, neživotného (r. m. neživ.)*

Václav, květ, led, košík, keř, ptáček, voják, slabikář, Jakub, slon, dub, dům, vlk, traktor, muzikant, hrnec, dort, počítač

Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov

Uvnitř nebo na konci některých slov slyšíme a vyslovujeme jiné souhlásky, než píšeme.

Abychom napsali slovo správně, pomůžeme si jiným tvarem slova nebo slovem příbuzným.

(dub – duby, dubový)

vyslovujeme	p	t	t'	f	s	š	ch
píšeme	b – p	d – t	d' – t'	v – f	z – s	ž – š	h – ch

Doplň chybějící písmena do podstatných jmen a urči jejich rod.

Klu__ko, mří__ka, čá__, ža__ka, tu__ka, holu__, slou__, Jaku__,
sní__, chla__, obra__, koťá__ko, bu__ka, praví__ko, vlašto__ka,
lo__ka, Ji__ka, medvě__, Ra__ka, fotogra__, pe__, dí__ka, zu__, vě__,
akto__ka, hlou__ka, koropte__, lá__ka, polé__ka, mro__, li__ka.

VYJMENOVANÁ SLOVA PO B

BÝT	Pepa chce b _ t řidičem.
BYDLIT/BYDLET	Eva bude b _ dlet v Praze.
OBYVATEL	Ob _ vatel Polska je Polák.
BYT	Máme veliký b _ t na náměstí.
PŘÍBYTEK	Čáp má příb _ tek na komíně.
NÁBYTEK	Do pokoje jsme koupili nový náb _ tek.
DOBYTEK	Na statku se choval dob _ tek.
OBYČEJ	Krájení jablka je vánoční ob _ čej.
BYSTRÝ	Kamarád Oty je b _ strý žák.
BYLINA	Kopřiva je léčivá b _ lina.
KOBYLA	Dědova kob _ la má malé hříbě.
BÝK	V ohradě se pásł b _ k.
PŘIBYSLAV	Přib _ slav je město v Čechách.

Sloveso *BÝT* se vyskytuje v mnoha tvarech.

Ve všech se píše *Y/Ý*.

(byl, byli, bych, bys, abych, aby, kdyby, býval, ...)

BÝT (bude)	BÍT (bije, tluče)
NABÝT (získat vědomosti)	NABÍT (naplnit pušku náboji)
PŘIBÝT (přidat se do třídy)	PŘIBÍT (přitlouct hřebík)
POBÝT (zdržet se na návštěvě)	POBÍT (střechu, např. plechem)
ODBÝT (domácí úkol)	ODBÍT (odtlouci půlnoc)
DOBÝT (získat vítězství, hrad)	DOBÍT (baterii)
ZBÝT (zůstat, např. jídlo)	ZBÍT (někoho)/ SBÍT (poličku)

Procvičujte český jazyk online:

www.skolakov.cz

ČESKÝ JAZYK 3. třída – Vyjmenovaná slova po B

www.onlinecviceni.cz

Český jazyk 1. stupeň -3. ročník – Vyjmenovaná slova po B

DOKONČENÍ PŘÍBĚHU

Prohlédni si obrázky a zkus podle nich vyprávět příběh, který se stal Petrovi.

- ✚ Vymysli, jak by příběh mohl pokračovat.
- ✚ Jak by ses zachoval/a, kdyby měl kamarád:
- odřené koleno,
 - naražený loket,
 - vymknutý kotník?

O ŽELVĚ A ORLOVI

Letěl orel nad mořem a uviděl želvu. Chytil ji do zobáku a nesl do lesa, že si tam na ní pochutná. Vidí želva, že je zle, a povídá orlovi:

„Orle, orle, znala jsem tvého otce a tvou matku. A to byli tuze stateční ptáci.“

„Hm,“ odpověděl orel ale zobák neotevřel, aby mu želva nevypadla.

„A taky jsem znala tvoje sestry a bratry a ti byli tuze moudří,“ pokračovala želva.

„Hm,“ zase na to orel, ale zobák neotevřel.

„Ano, ti byli všichni tuze hodní a moudří,“ řekla želva. „Ale kampak na tebe. Neznám na světě nikoho statečnějšího a moudřejšího, než jsi ty.“

„Opravdu?“ zvolal orel radostně, ale jak otevřel zobák, želva spadla do moře.

A orel zůstal bez oběda.

(Vladislav Stanovský)

Jestli jsi četl opravdu pozorně, tak pro tebe bude hračkou odpovědět na tyto otázky:

1. Nad čím letěl orel?
2. Jací byli ptáci matka a otec orla?
3. Jací byli bratři a sestry?
4. Jaký byl podle želvy sám orel?
5. Co zvolal orel a otevřel přitom zobák?

Dokázal(a) bys namalovat želvu?

